

LIBRIS

We know
books

Figuri celebre din toate timpurile

ANECDOTE

**Selecție, prelucrare și prefață de
ADRIANA LĂZĂRESCU**

Editura SAECULUM I.O.

București, 2019

A

John Abernethy

(1763–1831) – medic irlandez.

Doctorul Abernethy era prieten cu un avocat care-i era și pacient. Fiind un om spiritual și cult, doctorul trecea aproape zilnic să-l viziteze. Într-o zi, când sosi la avocat acasă, dădu de o figură nouă: era un servitor nou angajat care-i spuse:

– Domnul avocat nu vă poate primi, deoarece nu se simte bine.

E lesne de închipuit cum a rămas doctorul, până când a izbucnit într-un râs copios.

*

În toiul nopții, doctorul Abernethy aude bătând cu putere în poartă. Se scoală cu greu și se uită pe fereastră. Cineva îi strigă:

– Domnule doctor, veniți repede, băiatul meu a înghițit un șoarece!

Plictisit peste măsură și obosit, doctorul îi strigă la rândul lui:

– Spune-i să mai înghită și o pisică și lăsați-mă să dorm!

*

Un bolnav foarte înstărit îl întreabă cum să scape de gută. Ironic, doctorul Abernethy îi răspunde:

– Deh, asta-i boala bogaților. Caută să trăiești cu un șiling pe zi, pe care să ți-l câștigi cu puțin efort fizic și vei scăpa de gută.

Agesilaos

(444–361 î.Ch.) – rege al Spartei.

Întrebat care virtute e mai importantă, dreptatea sau curajul, el răspunde:

– Ar fi de ajuns ca oamenii să fie dreți și nu ar mai avea nevoie de curaj.

Adolfo Albertazzi

(1865–1926) – scriitor și critic italian.

Albertazzi era profesor la Institutul Tehnic din Bologna. În perioada examenelor i se prezintă un elev care studiasse foarte puțin. Albertazzi îl invită să citească un pasaj din *Promessi Sposi* și apoi îl oprește la o frază, întrebându-l:

– De câte feluri sunt verbele?

– Masculine și feminine – răspunde elevul.

Înmărmurit, profesorul exclamă:

– N-am știut până acum, dar dacă reușești să mă convingi, te trec la examen. Prin urmare, dă-mi un exemplu de verb feminin.

– A naște – răspunde candidatul, silindu-l pe profesor să-l treacă.

Alcibiade

(452–404 î.Ch.) – elevul lui Socrate, filosof și om politic atenian.

Într-o zi își cumpără un câine nemaipomenit de frumos și de scump și a doua zi îi tăie coada. Prietenii lui buni îl dojeniseră pentru această ciudățenie despre care – spuneau ei – vorbea toată Atena.

– Bravo, sunt încântat, le răspunde Alcibiade. Este întocmai ceea ce am urmărit: cât timp vor discuta despre coada câinelui meu, mă vor cruța pe mine...

Vasile Alecsandri

(1821–1890) – scriitor român.

Cutreierând magazinele din Veneția, se opri în fața unei vitrine. Admiră nespus un vas de Murano. Intră în magazin și întrebă ce preț are. Negustorul îi răspunse:

– Este un Murano veritabil, are o lucrătură cu totul aparte, costă 10 000 de lire, dar pentru dumneavoastră voi face un preț mai rezonabil. E o onoare că ne-ați intrat în magazin...

Alecsandri, încântat că negustorul auzise de el, în sinea lui își spuse: „Nu-i rău să fii un om cunoscut“.

Au convenit asupra prețului și scriitorul îl rugă pe negustor să-i trimită vasul la „Hotel Danieli“.

– Pe ce nume? – întrebă mult prea amabilul negustor italian.

Alexandru Macedon

(356–323 î.Ch.) – regele Macedoniei.

Tatăl lui Alexandru, Filip Macedon, suferea din cauza unei răni foarte dureroase, căpătată în ultimul război. Fiul lui îl încurajă astfel:

– Tată, nu mai suferi, ci gândește-te că această rană este dovada curajului și a gloriei tale.

*

Într-o zi, Alexandru Macedon, văzând statuia lui Ahile, exclamă:

– Oh, cât te invidiez, Ahile! Ai avut parte de un prieten ca Patrocle în viață și de un poet ca Homer după moarte!

*

Mai înainte de a pleca în Asia, Aristotel i-a spus discipolului său, Alexandru Macedon, să mai aștepte câțiva ani pentru că astfel va avea să atingă o mai mare prudență și înțelepciune în luptă. La care Alexandru îi răspunse:

– Așa e precum spui, în schimb aș pierde elanul tinereții!

André-Marie Ampère

(1775–1836) – fizician și matematician francez.

Marele Ampère se ducea la Universitate. Pe drum se opri, atras de o piatră pe care începu s-o studieze. Dar amintindu-și că se apropie ora de curs, scoase ceasul, îl privi, și o porni din nou cu pas grăbit, punând cu un gest distrat piatra în buzunar. Cu gândul la lecția pe care avea s-o țină, ajungând la Podul Artelor, vârî mâna în buzunar, și convins că ia piatra, luă ceasul și-l aruncă peste parapet.

*

Celebrul matematician André-Marie Ampère, scos din sărite de răspunsul mizerabil pe care i-l dăduse un student la examen, își pierde cumpătul și-l apostrofă;

– Măgarule! Nu știi nimic.

Dar se calmă imediat, părând că ar vrea să-și ceară scuze, după felul în care a început să vorbească:

– Regret, am greșit și-mi pare rău... Măgarul e un animal credincios, sobru, și mai ales foarte muncitor... l-am jignit fără să vreau...

Anacreon

(563–478 î.Ch.) – poet liric grec.

Policrat, tiranul din Samos, îi dăruie lui Anacreon patru talanți drept răsplată pentru poeziile lui încântătoare. Emoționat, poetul îi primi și mulțumindu-i, plecă.

Tot gândindu-se ce putea face cu suma aceea mare de bani, poetul nu mai reuși să închidă ochii două nopți. În ziua următoare îi aduse tiranului banii înapoi, spunându-i:

– Darul dumitale e valoros, ce-i drept, dar somnul meu valorează și mai mult.

Anaxagoras

(ca. 500–428 î.Ch.) – filosof grec.

Anaxagoras avea un băiat la care ținea nespuse de mult.

Când prietenul lui, Aristippos, îi anunță moartea băiatului, Anaxagoras caută să-și stăpânească suferința cumplită, răspunzându-i cu o impusă seninătate filosofică:

– Știam că și fiul meu e muritor.

*

Când Anaxagoras se afla în pragul morții, discipolii l-au întrebat unde vrea să fie îngropat, la Atena sau în satul lui natal; iar filosoful le răspunse:

– Faceți cum credeți voi de cuviință, deoarece drumul de dincolo de mormânt e la fel de lung, indiferent de locul de unde o pornim.

Apelles

(sfârșitul secolului IV – începutul secolului III – î.Ch.) – pictor grec.

Apelles, cel mai mare pictor al vechii Grecii, care a trăit la curtea regelui Alexandru cel Mare, îi făcu într-o zi portretul, dar regele nu părea prea încântat de asemănare. Din întâmplare, a trecut pe acolo unul din caii lui Alexandru Macedon, și parcă fermecat de vederea portretului, a început să necheze. Apelles i-a spus regelui, râzând:

– Am impresia că mai mult pricepe calul tău din pictură decât tine.

*

Un pictor tânăr îi arată o lucrare de a sa renumitului Apelles, spunându-i:

– Nici nu știți ce repede am terminat această operă.

– Nu insista să mă convingi, că se vede imediat că nu minți
 – îi răspunse plictisit Apelles.

Tudor Arghezi

(1880–1967) – scriitor român.

Un prieten se afla cu Tudor Arghezi la vernisajul unui

pictor modernist. Oprindu-se îndelung în fața unui tablou, prietenul îl întreabă pe Arghezi:

– Dumneata ai înțeles ce subiect reprezintă tabloul acesta?

– Nu, și nici nu caut. E secret profesional... răspunse mucalit Arghezi.

*

Tudor Arghezi, după ce primi un telefon de la un necunoscut care-i relatase că în seara precedentă, într-un salon literar fusese foarte aspru criticat, îi răspunse cu mare înțelepciune:

– Totdeauna cei mai îndârjiți critici sunt tocmai cei care n-au fost în stare niciodată să conceapă două rânduri din mintea lor.

Aristippos

(435–360 î.Ch.) – filosof grec.

Fiind întrebat ce diferență există între un înțelept și un ignorant, el răspunse simplu:

– Trebuie ca amândoi să fie trimiși în afara țării lor și apoi să se vadă rezultatul fiecăruia. Dependent de felul în care s-a descurcat fiecare, se va ști care din ei a fost mai înțelept.

*

Acuzat de servilism, deoarece se aruncase la picioarele tiranului Dionisios pentru a obține o favoare, Aristippos răspunse sec:

– Ce sunt eu de vină dacă Dionisios are urechile la picioare!

*

Cândva, un prieten i se lăuda lui Aristippos că devorase foarte multe cărți. Dar filosoful îi răspunse:

– Sănătoși nu sunt cei ce devorează mult... ci sunt cei ce digeră mai bine.

*

Tiranul Dionisios din Siracusa îl așează într-o zi pe Aristippos pe ultimul loc de la masă.

Și filosoful, în timp ce se așează pe scaun, spuse:

– Se vede că tu ai vrut să reabilitezi acest loc, Dionisios.

*

Într-o zi, filosoful Aristippos este întrebat:

– Ce are în ea filosofia atât de bun și de frumos?

– Uite – îi răspunse Aristippos – dacă într-o bună zi ar fi abolite toate legile care guvernează lumea, filosofii ar continua să trăiască onest cum trăiseră și până atunci.

*

Într-o zi, un prieten îl întreabă pe Aristippos:

– De ce oamenii dau mai degrabă săracilor decât înțelepților?

– Fiindcă ei se tem să nu ajungă săraci, în schimb nu se tem că ar putea ajunge înțelepți – răspunse filosoful.

Aristotel

(384–322 î.Ch.) – filosof grec.

Cel mai renumit filosof al Greciei antice, fondatorul școlii peripatetice și preceptorul lui Alexandru cel Mare, a fost întrebat:

– Ce riști dacă minți?

Iar filosoful răspunse prompt:

– Să nu mai fii crezut nici când spui adevărul.

*

Cineva îi spuse înțeleptului Aristotel că unii oameni îl clevetesc în absența lui, la care filosoful îi răspunse:

– N-au decât să mă clevetească în absență, le permit chiar să mă bată până la sânge, în absență.

*

Aristotel obișnuia adeseori să spună:

– Of, prieteni dragi, din păcate nu există prieteni!

*

Un elev mai sărac la minte l-a întrebat pe Aristotel:

– Maestre, de ce oamenii au atâta admirație pentru lucrurile frumoase?

– Uite, asta e o întrebare demnă de un orb, dragul meu – îi răspunse filosoful.

*

Un palavragiu care vorbea vrute și nevrute de ore întregi, în prezența lui Aristotel, îl întreabă la urmă:

– Ce spui de elocvența mea? Nu te miră?

– Mă miră altceva: că sunt atâtea urechi care să te asculte, când sunt tot atâtea picioare care s-o ia la fugă – îi răspunse filosoful.

*

Discipolii lui Aristotel l-au întrebat pe ce criterii judecă el o operă ca s-o declare bună.

– Trei lucruri sunt importante – răspunse Aristotel. Dacă autorul a spus tot ceea ce trebuia să spună, dacă a spus numai ceea ce trebuia să spună și dacă a spus așa cum trebuia s-o spună.

Sophie Arnould

(1740–1802) – artistă lirică franceză.

Spirituala Sophie Arnould îl văzu într-o zi pe prietenul ei Gentil Bernard plimbându-se singur în adâncă meditație.

– Ce faci? – îl întrerupse ea.

– Stau de vorbă cu mine însumi – îi răspunse prietenul.

– Fii foarte atent și nu crede tot, deoarece stai de vorbă cu un mare adulator – îi atrase atenția Sophie.

*

Sophie Arnould îl asculta pe un autor de comedii care-i spunea plictisit că publicul îi fluierase ultima piesă.

– Mă consolez totuși – spunea comediograful – că publicul de ieri nu era poate, totuși, atât de pregătit ca s-o înțeleagă. Pentru ei para n-o fi fost coaptă încă...

– Coaptă sau nu – spuse actrița Arnould – tot a căzut!

*

Sophie Arnould s-a dus în vizită la Voltaire.

– Am optzeci și patru de ani – spuse venerabilul Voltaire și în viața mea am comis optzeci și patru de stupizenii.

– Consolează-te, maestre – îi replică încurajatoare Sophie – eu am numai treizeci de ani și am depășit de mult suta de stupizenii...

*

O doamnă o întrebă pe fiica actriței Arnould ce vârstă are mama ei.

– Nu mai știu ce să cred, – răspuse fata – mama mea în fiecare an spune cu unul mai puțin. În curând voi ajunge eu mai mare decât ea...

*

Tragedianul Lemierre îi spuse Sophiei Arnould:

– Vă amintiți că D'Alembert, după prima reprezentație a *Hipermnestrei*, mi-a spus că am făcut un pas important în cariera mea.

– Sunt de acord cu el – răspuse Sophie – mai rămâne de văzut dacă e vorba de un pas înainte sau înapoi...

Emile Augier

(1820–1889) – autor dramatic francez.

Se reprezenta o piesă de Emile Augier. Lângă el stătea Dumas-fiul. Răutăcios, îi atrase atenția lui Augier asupra unui spectator care ațipise:

– Ia te uită ce efect are capodopera dumitale asupra acestui spectator!

Augier nu-i răspunse, dar cu prima ocazie, când în sală se juca o piesă a lui Dumas, se gândi să i-o servească. Și nu i-a fost greu să zărească un spectator care să moțâie.

– Privește și efectul operei dumitale! – se răzbună Augier.

Dar Dumas, prompt, își ascuți maliția:

– Mda, dacă mă uit bine la el, îmi pare același spectator de data trecută. Încă nu s-a trezit de la opera dumitale, scumpe Augier!

Massimo d'Azeglio

(1798–1866) – scriitor italian.

Massimo d'Azeglio pe cât de fericit a fost în prima căsătorie, cu fiica lui Alessandro Manzoni, Giulia, pe atât de nefericit a fost cu a doua soție a lui, Luisa. Când intra el în casă, ea pleca și vice versa. Luisa pleca mereu în străinătate, în căutare de aventuri. Auzind că Massimo era pe moarte, se grăbi să revină să-i dea un ultim salut. Când Massimo d'Azeglio o văzu, îi spuse:

– Bine ai sosit, Luisa. După cum vezi, nimic nu s-a schimbat: tu ai venit și eu mă duc!

